

د آسیا بنسټ

افغانستان په ۲۰۰۸ کال کې : د افغانستان د خلکو په اړه یوه سروې

ډېرې کېدونکې پوښتنې

د ۲۰۰۸ کال د اکتوبر د میاشتې ۲۸

لومړۍ پوښتنه: چا سروې تمویل کړه؟

سروې د آسیا د بنسټ یو محصول ده چې د نړیوال پرمختګ لپاره د امریکې متحده ایالاتو ادارې (USAID) لخوا تمویل شوې ده.

دویمه پوښتنه: د آسیا بنسټ د سروې له چا سره په ګډه ترسره کړه؟

د افغانستان د ټولنیز اقتصاد او دخلکو د نظریو د څیړنې مرکز (اکسور) کابل. ۵۴۳ تنه ښځینه او نارینه افغانانو ته روزنه ورکړل شوه ترڅو د افغانستان په ۳۴ ولایتونو کې په فردي توګه مصاحبې ترسره کړي. د دې مصاحبه کوونکو زیات شمېر ۲۰۰۶ او ۲۰۰۷ کلونو په سروې ګانو کې د ساحوي ټیمونو یوه برخه جوړوله.

درېیمه پوښتنه: دا پوښتنې په څه ډول طرح شوي دي؟

دا سروې د آسیا د بنسټ لخوا طرح شوې او د نوموړې بنسټ لخوا اداره او تصحیح شوې ده. دا چې په سروې کې کومو پوښتنو ته ځای ورکړل شي او یا کومې پوښتنې و اېستل شي، د دې پرېکړې صلاحیت یوازې د آسیا بنسټ سره و، مګر په دې برخه کې د مشورې د پروسې څخه استفاده وشوه داځکه چې موږ غوښتل چې ترټولو غوره ممکنه پوښتنلیک ته ورسو او داسې د اعتبار وړ معلومات ترلاسه کړو چې د وخت په تېریدو سره پرتله شي.

د ۲۰۰۸ کال سروې او پخوانیو سروې ګانو په ترسره کولو کې د یو معیاري پوښتنلیک څخه کار اخستل شوی ترڅو د وخت په تېریدلو سره د پرتله کېدو وړتیا ولري. دا پوښتنلیک په افغانستان کې هغه پوښتنې چې د پالیسي جوړونکو، ټولنیزو څېړونکو او بسپنه ورکوونکو سازمانونو پورې اړه ولري د هغو پوښتنو سره یوځای کوي چې په مشهورو او معروفو سروې ګانو کې لکه د ختیځې او سهېلي آسیا د بدلون ښوونکې ((East and South Asia Barometers سروې او د لاتین پاپ (Latin Pop) په سروې ګانو کې آزمایشې شوي دي او ورڅخه استفاده شوې ده او همداراز په هغو سروې ګانو کې چې د آسیا بنسټ په بنگلدهش، کمبودیا، انډونیزیا، فلپین او نیپال کې ترسره کړي دي، استفاده شوې ده.

څلورمه پوښتنه: د کوم میتود څخه استفاده شوې ده؟

هغه میتود چې په سروې کې ورڅخه استفاده شوې ده د ۶۵۹۳ کسانو سره د یوې څو مرحله یي غېرمنظمې فردي مصاحبو د نمونې (سمپل) څخه عبارت ده چې په افغانستان کې دهغو سړو او ښځوسره چې د اتلسو کلونو څخه زیات عمر لري، ترسره شوی ده.

د نمونه اخیستنې (سپلنگ) په موخه افغانستان په اتو جغرافیایي سیمو چې د ۳۴ ولایتونو درلودونکی ده، ووېشل شو. ټول ولایتونه د سروې په واسطه ترپوښنې لاندې راغلل. د سیمې د کلتوري دودونو له امله په پیل کې نفوس په ښځینه او نارینه ورو

نمونو(سمپلونو) ووبشیل شو. د نمونې(سمپل) اخیستنې لپاره هرې سیمې، ولایت او هرې طبقې ته مساوي شمېر بنځینه او نارینه ځواب ورکونکي ټاکل شوي وو. د نارینه او بنځینه ځواب ورکونکو سره مصاحبې د هغوی افغاني همجنسو مصاحبه کوونکو لخوا ترسره شوې. د مثال په ډول یوازې بنځینه مصاحبه کوونکو د بنځو سره مصاحبې وکړې.

(د میتود بشپړه تفصیل په دویمه (۲) ضمیمه کې برابر کړی شوی ده، میتود، د سروې د رپوټ ۱۳۷-۱۳۱ صفحې.)

پنځمه پوښتنه: د څومره افغانانو سروې ترسره شوه؟

۶۵۹۳ کسان (۴۹،۳٪ بنځې او ۵۰،۷٪ سړي)

شپږمه پوښتنه: په هېواد کې امنیتي ستونزې د سروې په پایلو څه ډول اغېزې لرلې؟

د ۲۰۰۸ کال په جریان کې په ځینو ولایتونو کې امنیتي وضعیت د سروې د ساحوي کار د ترسره کولو لپاره ستونزمن برېښېده. له نېکه مرغه ساحوي ټیمونه په سمه توګه چمتو وو چې د متناوبو نمونوي ساحو څخه استفاده وکړي او د امنیتي او لوژستيکي ستونزو سره توافقي وکړي ترڅو ټول ولایتونه تریبونس لاندې راولي او د نظریاتو د استازیتوب وړه نمونه (سمپل) لاسته راوړي

اوومه پوښتنه: دا سروې د آسیا د بنسټ د ۲۰۰۴، ۲۰۰۶ او ۲۰۰۷ د سروې ګانوسره څه توپیر لري؟

د ۲۰۰۴ سروې د ۲۰۰۴ کال د افغانستان د جمهوري ریاست د ټاکنو په اړه د رایه ورکونکو د خبرتیا د ارزونې په موخه وه او د اګونې سروې وه چې په کې د (۸۰۴) کسانوسره مصاحبه ترسره شوه او زیات شمېر پوښتنې دهغو خلکو په اړه وې چې غوښتل یې د ۲۰۰۵ کال په ټاکنو کې ګډون وکړي.

د ۲۰۰۶ کال سروې د سیاسي پروسې په اړه ډېرې ورته پوښتنې درلودې مګر دا سروې د ۲۰۰۴ کال د سروې په پرتله چټکه وه چې ۶۲۲۶ افغانان په ۳۲ ولایتونو کې سروې شول او دهغوی څخه د اعتماد، د ستونزو د حلولو، امنیت، د بنځو د حقونو، مذهب او انکشاف په اړه پوښتنې وشوې.

د ۲۰۰۷ کال سروې د یوې لویې نمونې اخیستنې په موخه وه او د ۶۲۶۳ کسانوسره مصاحبې ترسره شوې او ټول ۳۴ ولایتونه یې تر پوښنې لاندې راوستل.

د ۲۰۰۸ کال په سروې کې د افغانستان په ۳۴ ولایتونو کې د ۶۵۹۳ افغانانو سره په هر ولایت کې مصاحبې ترسره شوې. د ۲۰۰۸ کال لپاره سروې لومړی د آسیا د بنسټ په داخل کې وڅېړل شوه او وروسته بیا اړوندو کارپوهانو او ادارو ته، د بسپنه ورکونکو ادارو په ګډون د مرور او نظر غوښتنې لپاره واستول شوه. د محلي حکومت داری- او د ۲۰۰۹ کال د ټاکنو ته په پام سره، دنوموړو موضوعاتو په اړه پوښتنې په اساسي پوښتنلیک کې ځایول شوي. هر هغه ځای کې چې فکر کیده ډېر واضحه او ګټور ځوابونه لاسته راتلی شي، ځینې معیاري پوښتنې بیا له سره جوړې شوې. د نمونه اخیستلو په طرح کې ځینې بدلونونه منع ته راغلل ترڅو مصاحبې زیاتو ځایونو ته وغزوي او په ځوابونو کې د تکرار څخه مخنیوی وکړي ځکه چې نمونې ډېر یوله بل سره د نژدې څخه غونډې شوې دي. سړ کال د ساحوي کار د پام وړ ارتقا په موخه، د کیفیت د کنټرول په برخه کې ځینې اقدامات نیول

شوي دي ترڅو د معلوماتو د راتلولو درستوالي تامين شي: په سيمه كې د آسيا د بنسټ د مصاحبې د پلټنې ټيمونه چې په ساحه كې د(ACSOR) څارونكو لخوا د ترسره شوي، د پلټنې دنده بشپړوي.

اتمې پوښتنه: آیا نورې سروې گانې به هم ترسره کېږي؟

هو، ورته سروې گانې د ۲۰۰۹، ۲۰۱۰ او ۲۰۱۱ کلونو لپاره پلان شوي دي.

نهمه پوښتنه: د آسيا بنسټ د سروې په اړه څه فکر کوي؟

زمونږ د پخوانۍ سروې د رپوټونو په څېر د آسيا د بنسټ دا دنده په غاړه نلري چې سروې گانې تفسير کړي. زمونږ دنده داده چې مطبوع، گټور، اوږې ساري معلومات ترلاسه کړو ترڅو په سيمه كې په حالاتو باندې رڼا واچوو او د پاليسي اړوندو کارونو ته زمينه برابره کړو. د سروې رپوټ يو د مهمو کارونو څخه گڼل کېږي چې په افغانستان کې په ډېرو ستونزمنو حالاتو کې ترسره شول مگر د آسيا بنسټ د دې موندنو په اړه كوم نظر نلري.

موږ په دې څو کلونو کې د دې سروې گانو په ترسره کولو ډېر خوښ يو او موږ په افغانستان کې د افغانانو ظرفيت ته د سروې په برخه کې ارتقا ورکړې او موږ هيله مند يو چې د(ACSOR)، کابل پوهنتون او نوروسره په راتلونکي وخت کې د نژدې څخه کار وکړو او خپل کارته دوام ورکړو.

لسمه پوښتنه: ولې د آسيا بنسټ دا سروې تر سره کوي؟

له دې کار نه هدف دا دی تر څو د افغانستان د خلکو له يوې عمده برخې څخه د معاصرې حکومتدارۍ او نورو د انکشاف اړوندو مسایلو په هکله اصلي نظريات راټول شي تر څو پاليسي جوړوونکي او په دولت کې نظريه جوړوونکي، همدارنگه نړيواله ټولنه او په پراخه توگه عام افغانان پر دې وتوانېږي چې له اعتبار وړو معلوماتو څخه په گټه اخستلو سره پرېکړي وکړي او همدارنگه د راتلونکي لپاره نوې پاليسيانې جوړې کړي.